

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 1.

V Ljubljani, v soboto 2. januarja 1886.

Letnik XIV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“

edini slovenski katoliško-konservativni dnevnik,

je nastopil z novim letom 1886 svoje XIV. leto. Ob tej priliki vabimo najljubše vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvzeli z dopošiljativjo naročnine, kateri je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista, za kar se našim dosedanjim gg. naročnikom še prav poseben priporočamo.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano pri opravištvu prejemam:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemam veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Ozir na minulo leto.

Ne dobro, pa tudi ne preveč slabo bilo je preteklo leto 1885. Svetovne vojske, katere smo se bali ob začetku leta, nismo imeli. Anglež in Rus sta se začasno pomirila, ali je v Aziji za oba dosti prostora, ali pa hočeta počakati svojega časa, preden da račune do dobrega poravnata, ne moremo prekovati. Evropejcem pak je Evropa pretesna, širijo se po drugih delih sveta. Francozi so se vojskovali na Kitajskem, v Tonkinu in Anamu. V poslednjih dveh deželah hočejo ostati in deželo pomiriti. Angleži so v zadnji Indiji priborili kraljestvo Birma in se tako Kitaju približali. V Afriki pa jim ne gre kaj po volji. Mahdi je sicer umrl, a Mahdijeve vojske nadaljujejo in se bližajo Egiptu, tam, kjer je Anglija najbolj občutljiva. Najnoveše vesti pa pr-

vijo, da so odbili napade Sudancev, a ti ljudje so kakor pesek v pušavi, hitro se razpršijo, a ravno tako naglo drugej pokažejo. V Evropi smo imeli srdito vojsko med dvema bratskima narodoma. Med Bolgari in Srbi je sklenjeno pomirje do marca t. l., a balkansko vprašanje je s tem le odredjeno in preloženo. Evropa ima mir, ker je nje središče, Nemčija in Avstro-Ogerska dovolj močno, a ta mir varuje nad 1 milijon oboroženih vojakov. Mir vlada, ker se nihče ne upa začeti, in tako veliko odgovornost si nakopavati. Sicer nas je letos iznenadila Nemčija s svojo naselbinsko-politiko, posedla je na zahodnem Kamerun in na vzhodnem Zanzibar. Italija je šla v vroče in po tropičnem solncu izsušene kraje, kjer tam igra sila žalostno vlogo. Azija in Afrika, t. j. njuno obnebe, se bojuje za svoje ljudi.

Med evropskimi deželami je letos trpela najhuje Španija; predlansko leto o božičnih praznikih po silnih potresih. Nesreči se pač rada pridruži nesreča, in uboga španska dežela je trpela za strašno boleznijo — koleru. Smert je v jeseni pobrala kralja in nesrečni deželi zopet preti pogubna domača vojska. Uboga dežela!

Francoska je bila letos v politiki osamljena in nesrečna v zunanji vojski. V Aziji in Afriki je bila navskriž z Angleško, Nemčija ji ne zaupa, Avstro-Ogerska in Rusija ste pa zvezani z Nemčijo. Primanjkljaj v državni blagajnici je čedalje večji, ministriški predsednik Brisson se odpoveduje, v zbornici so večino za ministriški predlog privolitve denarja za Tonkin, prigoljufali. A dobili so novega predsednika za sedem let, sedemdesetletnega starčka Grevy-ja. No, srce kaj še želi! Napreduje tam le anarhija in potuhnjeno preganjanje katoliške cerkve.

V tem smislu kakor Francoska napreduje tudi Italija, ki ima še kralja na čelu, tam namreč znajo republikanske mušnice s srebrnim prahom potresti, potem so pa popolnoma neškodljive, in potem je za oboje prav, za republiko in za kraljestvo. Rekli smo že, kako po nepotrebnem in brez vsacega upa za prihodnost trati Italija ljudi in denarja na opaljenih peščenih puščavah ob rudečem morji. V Rimu podirajo stare krščanske spomine in preganjajo redov-

nike; v Afriki se pa vojaški častniki v obupu samomoré, prostaki pa od pomanjkanja in za boleznijo umirajo. Kdor tukaj nič noče videti, temu ni pomagati!

Ob Herodovem časi so prišli trije modri iz jutrove dežele počastiti novorojenega kralja Judov, a Jeruzalem ni nič vedel o tem, dandanes pa se v Rimu oglašajo poglavarji iz daljnega vzhoda iz Kitaja in Japana; v Rim hodijo škofje iz Avstralije in Amerike, a Italijani ne prenehajo zatirati krščanskih zavodov. Dve državi ste si izvolili sv. očeta za posredovalca miru v časnih zadevah, zaupaje njegovi modrosti, a v duhovnih rečeh ga ne marajo poslušati in Prusija vkljub vsem oficijelnim izjavam ne neha preganjati ali vsaj nadlegovati vernih katolikov.

To so stvari, katere vidimo na površji političnega življenja, a notranjega gibanja in vrenja ne zapazimo tako hitro, ako ogenj tu in tam bruhne, brž ga potlačijo, in ljudje se oddahnejo, misle, no sedaj je vse v redu. Toda ne dajmo se motiti, sila se sicer s silo zatara, a duševni sili moramo nasproti postaviti duševno silo, socialnim ranam moramo vračta tam iskati, kjer se dá najti, v resnicah krščanske vere in v modri postavodaji. Z modernimi frazami o civilizaciji, omiki in napredku devetnajstega stoletja ne bomo vtešili žalostnega, niti nasitili lačnega. Krmar na ladiji sv. Petra kaže na socialno zlo, ki žuga človeštvu, ako ne spozná dneva obiskovanja ter noče poslušati svarilnega glasú.

V preteklem letu imamo zabilježiti snidenje našega cesarja z nemškim cesarjem v Gasteinu in potem z ruskim cesarjem v moravskem Kromerizu. Kaj nam bode prinesla, kaj storila ta zveza, to skriva prihodnost v naročji.

Beli božiči pa krvava velikanoč, tako nekteri prerokujejo, a to prav zaradi silnega vrenja narodov na balkanskem polnotoku. Netiva je dosti nakopičenega ne samo na balkanskem polnotoku, temveč po vsi Evropi, a vendar nihče ne more prerokovati, kdaj in kje se bode vnelo.

Kar se Avstrije tiče, moramo vsaj toliko spoznati, da se je ustanovila na poti lažnjivega liberalizma in brezobzirnega ponemčevanja, vlada je za-

LISTEK.

Zadnji samotar.

Izviran zgodovinski roman.

(Spisal Podvigenjski.)

(Dalje.)

„No, vi pa še zdaj menite, da smo imeli s Turki opraviti“, oglašuje se eden ogerskih vojakov. „Jaz pa vem dobro, da tisto noč še sence turške pri nas ni bilo. Jaz bil sem sam priča, kako je nastala tista grozna zmešnjava. Čujte toraj, vse vam hočem povedati. Saj veste, no, ko smo od nesrečne Slatine morali se počasi in pridno umikati, tisto noč toraj, kakor dobro veste, ki je bila tako svitla od lune, prišli smo mi, to je, jaz z drugimi, ki smo bili med prvimi, do onega nesrečnega mosta na reki Maroši. Takraj mosta imel je nizek trebušast možicelj barako, pred njo mizo s sodcem na nji. Koj obsujemo majhen stan njegov in tirjamo, naj nam koj cel sodček prodá. Plačamo mu, in že se napravljamo točiti, kar prihruje za nami oddelek huzarjev, bilo jih je blizo petdeset. Obstopijo nas ter se vrinejo med nami do mize, tako, da smo se h krati videli ločene od kupljenega sodčka. Vprašajo možicelja po žganji; ta se kar loti točiti iz

našega soda. Ugovarjamo in upijemo, da je naše, da je plačano. Zastonj; uname se hud prepir, na zadnje pretep; od naših tirjajo eni sodček, drugi denar od barakarja. Toda ni več mogoče ne enega ne drugega dobiti. Silni huzarji nas na vse strani razenejo. Tedaj nekteri od naših hité čez most in od druge strani začno streljati na huzarje. Pri tej priči primarširajo za nami še drugi vojaki do mosta. Ti-le zaslišavši streljanje od onkraj mosta, ne vedé za naš prepir in vzrok, ampak mislé, da so sovražniki, začno kričati: Turki! Turki! In dalje in dalje zasliši se plaho kričanje: Sovražniki so tu, Turki! Bežimo! Zastonj je bilo pomirjati jih. Začne se tudi od te strani opetovati streljanje. V tej zmešnjavi osrčijo se nekteri in planejo čez most na ono stran. Ko tu ugledajo naše vojske, začno kričati na to stran: Stojte, stojte! češ, naj se neha streljati, ker ni sovražnika. Toda ta stran zamenila je besedo „halt“ s turško „Allah“, in tako so se še bolj utrdili v prepričanju, da imajo Turke onkraj mosta, zatoraj se streljanje tem močnejše ponovi, da kroglje švigajo na vse strani. Sledujoč se na oni strani zbojé in v beg spusté, s te strani pa uderó za njimi in tako sami sebe preganjajo lomastijo čez poti in polje, koder kdo more, da bi Turka dohitel. Turki! razlega se od spredej in zadej; in kakor so sprednji med našimi mislili, da imajo

Turka bežočega pred seboj, tako so oni med zadnjimi menili, da jim je Turk za petami, zatoraj pa bežati drug za drugim, kar se je dalo.“

„Kaj se je pa s sodčekom zgodilo?“ vpraša eden naših kuharjev.

„Jaz s tremi tovariši ostali smo bili takraj mosta pri baraki čakaje priložnosti, da možiceljnu denar vzamemo. Ta pa se je trdno držal huzarjev, ki so med tem začeli prazniti posodo. Toda kmalo začno šobe otiskati in stresati se.“

„Čapa beneška, kaj zlodja prodajaš za slivovec?“ sliši še od nekoga. „Prokleti trebušnik, ti si nam dal strupa, glejte, čreva mi bo obrnilo!“ oglašuje se drug.

„O glejte, glejte, kako oblodo smo kupili za drag denar“, sliši se od tretjega ki kaže tovarišem visoko v kozarec žgano tekočino.

„O joj, joj, moj trebuh“, ponavljajo drug za drugim, „meni prihaja slabo, meni tudi!“

„Dajmo ga, dajmo ga, izdajalec je, Turk je! V vodo s takim žganjem, v vodo s trebušnikom!“

Pri tej priči prevrže nekdo sodček z mize, da se kar po bregu dol v reko zvali in zgine v valovji.

„Še trebušnika za sodom, sleparja! V reko ž njim!“ razlega se.

„Glejte no, kako zmešnjava je provzročil, vse vprek lomasti, vse strelja! V vodo ž njim, da ga krstimo. Turk je, žid je!“

klicala nadležnim kričanjem: Stoj, ne hodi dalje! Volitve v državni zbor so za vlado sploh vgodno izpale, dasiravno je tudi nagajiva levica še dovelj zastopana. A duhovi se ne dajo tako hitro vtolažiti, sedaj so še le začeli rogoviliti in vdlovati tisti, ki se bojé, da bi ne prenehalo brezobzirno odiranje delavnih stanov, gospodarstvo mamona in brezsrčnega kapitala, potratno gospodarstvo liberalizma ter pretirano ponemčevanje nenemških narodov. Sedaj so začeli rogoviliti tisti, katerim je bila Avstrija mila domovina le tačas, ko jim je obveljalo, kar so zahtevali in skillijo onstran državnih mej, tako, da nas kar mrz spreletava. Kar se godi na severnem Českem, mora z žalostjo napolniti srce vsacega avstrijskega rodoljuba. Ako nimamo nič veselega poročati v gibanji narodov tostran Litave, tudi onstran Litave na Ogorskem najdemo, da sila hoče vladati nad pravico, ko vladajoče madjarsko plemo namerava pogaziti vse pravice drugih narodov pod krono sv. Štefana.

Nimamo toraj vzroka preteklega leta posebno hvaliti, ne moremo ga pa tudi kaj posebno grajati. Od leta 1880 veje po Evropi bolj konservativen duh, sicer njegovega pihanja nismo preveč močno občutili, vendar se veter ni presukal.

Sploh naj pa vsak sam za-se pogleda, ni li preveč gledal okoli sebe, kedar je bilo treba pokazati svojo barvo. Mogočnim tega sveta se tudi lahko očita, da so le hotli zmirom biti nad strankami, in tako od sebe vračali stranko, ktera jih podpira v konservativnih načelih, dasiravno se tudi marsikaj more zagovarjati njih politiko.

Več pa kakor vlada so zagrešili v Avstriji posamezni stanovi, ki nočejo popustiti liberalnih načel, tožijo o hudih časih, pa vendar o koristnih reformah nočejo slišati, največ zagrešile so pa posamezne narodnosti, katerim so prejšnje vlade vse dovolile, sedaj pa razsajajo kakor razvajeni otroci, ker ne smejo po svoje gospodariti.

Vendar pri vsem tem nam nima srce upadati, niti naj moči ne opešajo, zgubljen je le tisti, kdor sam nad sabo obupa, a Slovenci pri vseh bojih za narodnost in vero zaupajmo v previdnost božjo in v modrost cesarjevo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. januarja.

Notranje dežele.

Vedni napor za *vpeljavo hrvaščine v urade* na Dalmatinskem vendar-le niso bili zastonj, če tudi se jim je ranjki Jovanovič po moči vstavljal. Priznati nam je danes, da je deželni zbor dalmatinski sklenil pri deželnem odboru za uradni jezik hrvaščino vpeljati, ktere se poslednji pri dopisovanji z raznimi cesarskimi in občinskimi uradi tudi prav vestno poslužuje. Le mestna sodnija v Zadru se ni hotela posluževati hrvaščine v dopisih deželnemu odboru, kteremu je vse le v laščini sporočala. To seveda se je pa deželnemu odboru silno za malo zdelo in se je pritožil pri pravosodnem ministru. Le-ta je izdal odlok dalmatinski nadsodniji in ondašnjemu nadpravdnistvu, v kterem jima naroča poskrbeti, da se bodo sodnije in državna pravdnistva na Dalmatinskem v dopisovanji z deželnim odborom vedno le hrvaščine posluževale. Dobro, kdor trka, se

mu odpré. Kedaj bomo pa pri nas do tega dospeli? Menda o svetem nikoli, kajti Kranjci smo še vedno potpečljivi trpinji, ki si vse dopasti damo, kar-koli nam ta ali oni natvesti hoče. To so Vam Dalmatinci že druzega testa, kakor pa mi. Res se jim je bilo mnogo boriti, toda ker so bili vstrajni, so tudi nekaj dosegli. Začeli so vganjati irredento, ktera se je ondi do sedaj na umeten način gojila in ako jim pojde novi ces. namestnik baron Cornaro, le nekoliko na roko, jo bodo kmalo popolnoma vgnali. Dalmacija je srbsko-hrvaška po svoji narodnosti; Lahj ondi v manjšini so bili tako dolgo merodajni, dokler jih je vlada podpirala. Da pa nezvestih Lahov vlada ne more dolgo podpirati, se ume samo ob sebi; saj vidimo, kam vse njih misli vleče in kam vse njih dela merijo.

Ministra pl. Gautsch-a sta hvalila v *do-lenje avstrijskem deželnem zboru* konservativce Knab in liberelec dr. Suess, ker je začel gledati na notranjo vredbo šol in je izdal tako modre ukaze zastran šolskih bukvarnic in zastran učnih knjig; upajmo, da bode ta nepotrebna menjava šolskih podučnih knjig vendar enkrat ponehala. Dr. Suess je govoril tudi o preložitvi šolskih ur od 8. na 9. uro zjutraj, in je tukaj pravo zadel, ker je ločil šolske otroke v premožne in revne. Premožni si lahko pomagajo, tudi ko bi se šola ob 9. uri začela. Kaj pa delavec? Ob 7. uri gresta oče in mati na delo, ali naj bi otrok notri do 9. ure tam pred šolo čakal in ozebal, za take, rekel je dr. Suess, bi bilo najbolje, ko bi se šola že ob 7. uri začela. Mislimo, da je pri vrejenji šolskega časa poglavitno gledati na uboge otroke, kajti ti, oziroma njih stariši, so navezani na delo, in ako hočemo pravični biti, pri revežu je tista navadna fraza „nimam časa“ gola resnica.

Vnanje države.

Vse, kar *Srbi o Bolgarh* in njihovi grozovitosti med svet trobijo, je večinoma zlagano in to iz tega namena, da bi Bolgare v slabo ime spravili. Dobro je pri vsem tem le, da vsega tega malokdo ali pa nihče ne verjame. Med diplomati se pa še ne zmenijo ne za take pripovedke. Tudi na Bolgarskem jim tako malo važnosti pripisujejo, da jih niti zavračati ne mislijo ne, če tudi bi z dokazi resnice Srbe lahko očitno na laž postavili. Ni še dolgo, ko so iz Belegagrada na vse vetrove razupili vest o umoru treh županov in 50 kmetov, nad kterimi so se Bolgari le zaradi tega znosili, ker so bili dotični Srbom prijazni. Sedaj se pa čuje, da dotični niso bili na bolgarskih tleh pomorjeni, temveč na srbski zemlji in da jih niso Bolgari potolkli, temveč Srbi sami. Če je temu res tako, ali ni to največja nesramnost, ki si jo sploh misliti moremo? Sploh je Srbom sedaj vse na tem ležeče, da bi zabranili nameravano zjedinjenje Bolgarije in Iztočne Rumelije, kar se jim pa prej ko ne ne bo posrečilo; kajti Rusija, kakor čujemo, se ne bo vstavljala nameravanemu zjedinjenju, če bolgarske zahteve ne bodo preobširne, česar se pa ni bati, kajti Bolgari bodo pač sami sprevideli, da ne smejo vsega h krati zahtevati, če sploh hočejo kaj doseči.

Malo je upanja da bi *Srbi* v resnici mirovali, če tudi je sedaj premirje in se iz tega mir napravi. Posebno Belograjci so vsi zato, da se vojska nadaljuje, ker se nadjajo, da se bo vojna sreča končno vendar-le na srbsko stran nagnila. To svoje mnenje izrazili so tudi v spomenici, ktero so kralju v Niš nesli podpisano od 40 največjih in najpremožnejih Belograskih meščanov. Ondi zatrjujejo kralju, da se naj v sedanjem boji z Bolgari za čast in veljavo srbsko le popolnoma zanaša na svojih podanikov požrtovalnost. Dalje so tako nesramni, da sedanji bratomorni boj prištevajo med največja svoja junaška dela, kar so jih sploh kedaj doprinesli. Bolgare imenujejo prevzetne in brezobzirne sosede, nam pa se zdi, da bo to ravno narobe prav. Dalje

Milanu zatrjujejo, da bi bil on samega sebe in svojih prednikov nevreden, če bi ne bil Bolgarov z vojsko napadel, s čemur se je po njihovem mnenju potegnil za veljavo srbske države, po mnenju skupnega Slovanstva jo je pa tako v blato pogazil, kakor svoje dni Vuk Branković, narodni izdajalec. Bolgarske zmage imenujejo le „navidezne vspehe“; kaj so bile pa potem srbske batine? Sploh je cela spomenica sama baharija in laž, če nam bo prostor pripustil, hočemo jo priobčiti celo, da se bodo naši čitatelji sami prepričali o srbski zaslepljenosti.

O odstopu francoskega ministerskega predsednika *Brissona* smo že sporočali. Naj temu dostavimo še nekaj vrstic. Ko je bila končana volitev predsednika republike in je Brisson videl, da ima Grevy pri sedanjih izvolitvi 108 glasov manj, kakor prvokrat, je mož sklenil takoj odpovedati se vladi in je to svojim kolegom naznanil, ki so bili tudi njegovih misli. Podali so se vsi skupaj k predsedniku republike, k Grevy-ju, kteremu so najprej čestitali da je zopet izvoljen, potem so mu pa rekli, da sedanji Brissonov kabinet odstopi. Grevy je rekel, da tega ni potreba, ker nimajo nikakega pravega vzroka, saj je vendar predsednik republike ravno tisti ostal, ki je bil poprej, politični položaj pa tudi. Je že res, pravi Brisson, vse je tako, kakor je bilo, le manj glasov smo dobili, kar je pa zopet med seboj popolnoma v soglasji, kajti zaupanje, ki ga je pri poslednji volitvi Grevy dobil, je pač bolj nezaupnici podobno, kakor pa zaupanju, in ravno taka je z Brissonovim kabinetom, kar Brisson sam dobro čuti, in je Grevy-ju v oči povedal, da v tolikošnji manjšini, kakor je sedaj, nikakor strpeti ne more. Grevy si je sicer prizadeval Brissonu dokazati, da ima kabinet še vedno večino na svoji strani, toda Brisson si ni dal dopovedati. Imam jo že, je dejal, toda ne vprašajte me kakošno! Nekoliko časa bi se morda še dalo životariti v tem jetičnem kabinetu, dolgo pa nikakor ne. Grevy mu je rekel, naj si še nekoliko premisli, Brisson pa tudi tega ni hotel in je djal, kakor svoje dni Pilat (kar sem pisal, sem pisal): kar sem rekel, sem rekel.

Španjska kraljica Kristina prisegla je 30. decembra narodu in državi zvestobo vpricho kongresa. Ulice, po kterih se je peljala v kongres, so bile vse polne ljudi, okna in pomoli ozaljšani s preprogami. Toda narod je ni pozdravljaj, kakor je to sploh navada, temveč je molče gledal sijajen spreved, obstoječ iz osmero dvornih vóz, v kterih poslednjem sedela je kraljica s svojima hčerama. Pač pa so jo navdušeno pozdravili stopivšo v dvorano, kamor je vsako hčerko za jedno roko pripeljala. Kraljica vsedla se je na prestol, kraljičini ste se je pa poleg nje stoeč vsaka od ene strani oklenili, kar je bilo jako ginljivo videti. Nato stopil je predsednik Canovas del Castillo z evangelijskimi bukvami pred kraljico, ktera je ravno tisto prisego kongresu ponovila, ktero je napravila 28. novembra ministerstvu. Izgovarjala jo je s krepkim in čistim glasom v pravilni španjolsčini. Kakor je po ulicah nastavljeni narod poprej molčal, ko se je kraljica h prisegi peljala, tako jo je sedaj vračajočo se živahno pozdravljaj z „živio“-klici in mahanjem z rutami. Od te strani bila bi toraj reč sedaj v redu, toda kaj pomaga, če tudi kraljica še trikrat priseže, da hoče krono in prestol bodočemu vladarju zvesto hraniti in braniti, če je pa sama na vse strani od upornikov in zarotnikov obdana, ki bodo vsako priložnost porabili, da ji spodnesó prestol in taistega ali razdrobé ter napravijo republiko, ali pa posade nanj kako drugo osebo.

Izvirni dopisi.

Iz Selc, 30. decembra. Naj mi bo dovoljeno za cenjenega „Slovenca“ nekaj različnosti iz našega kraja zapisati!

„Čakajte tovariši, da mu pred vzamemo denar, naš denar za žganje“, oglasim se jaz z mojimi drugovi.

Toda moj glas se več ne sliši, zgrabijo ga in tirajo za bajto, da ga prekučenejo v reko. Jaz jo udarim za njimi, potoma zgrabim ga za suknjo in jo z vso silo potegnem z njega, mislé, da v nji dohim denar.

Med tem zasliši se za nami krepk glas: Jenjajte, kaj delate? Je to ravnanje poštenih vojakov?

Bil je glas nekega stotnika, krepko vzrastlega, mladikastega moža. A prepozno je došel, ker v tem ko on govori, leti že trebušnik z brega v reko:

„O jojmene, o jojmene, sv. Abraham in Izak in vsi očaki in preroki!“ in — zgine v valovih.

„Žid je bil, žid“, zaženó na bregu vojaki. „Gospod stotnik, žida smo pokopali, ki nas je hotel ostrupiti.“

„Tako ne delajo pošteni vojaki“, odgovarja krepko stotnik. „V vojski se imamo boriti le s sovražnikovimi vojaki, vse drugo imamo v miru pustiti, in ako nam kdo ukljubuje, pripade sodniji. To ni prav, dal bom reč preiskovati! Čegava je suknja?“

„Židu sem jo vzel“, preiskovaje hitro po žepih, ali bi mogel kje najti denar. Nikjer nič. Potem pa zatipljem pod podlogo neke papirje. Koj jo razprémo in privlečemo izpod podloge precej obilen

zavitek raznih papirjev in pisem. Vse izročim stotniku in ko začne ob luninem svitu sém ter tje prebirati, mu kmalo kri v glavo šine. Spet zavije in tlači v žep pod suknjo, rekoč:

„Važen najdek, vzamem s seboj.“

A ni bilo časa več muditi se. Vse prek je po cesti čez most drvilo. Od tistega trenutka nisem več vedel kje sem, ne kod hodim. Drugo jutro dospelo nas je kakih dvajset v neko vas tri ure daleč od tukaj, tu še le smo se spočili in spali do večera. Tudi cesar, pravijo, je tisto noč bil v največji nevarnosti. Dva dni se ni vedelo, kje je, tretji dan še le po dolgem iskanji našel ga je služabnik v Kasanbegu ter pripeljal nazaj med svoje. Vsled tega da je ves potr in zbezan. Še druge nevšečnosti je neki zvedel te dni, govori se celo o nezvestobi in veleizdaji. To mu je zdravje še pokvarilo ter bolehnost pohujšalo. mrzličen je, ves obledel, tako, da misli v kratkem vojsko zapustiti in na Dunaj se vrniti.

„Glejte, glejte, tam le se bliža; prav on je“, oglasi eden huzarjev ter si otepa prah iz hlač.

„Res, on je“, pritrjujejo mu ostali, gledaje dol prek taborišča.

Cesar Jožef, priprosto opravljen, po svoji navadi, počasi koraka med vojaki, ki snažijo obleko, likajo orožje, kuhajo in jedó. Neče nikoga motiti, ker na vse strani pomiguje z roko, naj vsak opusti pozdrav-

ljenje in poklanjanje, ter vsakdo ostane pri svojem opravilu. Vendar se mu počasi eden in drug približa, a on z vsemi prav vljudno in živahno govori. In čedalje bolj narašča spremljajočih trop.

„Čemu si pa vstal, Jože?“ povprašujejo v naši družbi huzarja, ki se je ravno zaval. „Prav ima; le vstanimo še mi, pravijo nekteri.“

„Ležimo, ležimo“, ponavlja pa večina, „še raje bo videl, da ostanemo tako.“

Med tem se cesar približa, spremljan že od čete vojakov, ki se je med tem namnožila na kakih petdeset mož.

„Prav tako, ljubi fantje moji“, nasmehla se cesar, ter pravi: Jaz vas v kratkem zapustim, a pošljam vam mojega Lavdona. Ste zadovoljni, fantje?“ govori cesar.

„Živio Lavdon“, zagrmí od vseh strani. „Živio Lavdon!“

Tudi naši tovariši planejo na noge o tem klici in se pridružijo prejšnjim klicaje: „Živio Lavdon!“ „Da, da“, sliši se, „rozenkranec bomo z Lavdom molili in potem planemo nad Turka. Ne pa pod tem Laščijem; pozabili smo že Očenaš, še prekržali se nismo že pol leta, zatoraj se nas pa tudi Turek ne boji. Živio Lavdon!“

Veliko jih od veselja poskakuje, drugo prijemajo po puškah, kakor bi že hotli nad Turka, vse začne križem taborišča tekati in kakor blisk razširi se po vsem taborju da Lavdon ima priti k vojski.

Zadnje tombolo v letu 1885 je imelo naše bralno društvo 27. decembra. Od tombole imam le to zabilježiti, da so bili dobitki kaj primerni, in da je, tako mislim, tudi denarnici nekaj ostalo. Ako še povem, da se je pri tej priložnosti vršila volitev novega odbora in da je ostalo pri starem, razun enega odbornika, sem vam popisal vso tombolo.

Kakor lani k sklepu leta, tako je tudi letos žganje tirjalo svojo žrtev. Dva dni pred prazniki dobili so namreč v Dolenjivasi v nekem hlevu žganjarja, ki je pa bil že — mrtev. Napil se je tega daru (pa ne božjega) preveč in po njem je bilo — za božič se je prebudil na unem svetu.

Razun imenovanega žganjarja pa sta še dva druga neprevidene smrti umrla; jeden kar na cesti, drugega pa soše domú umirajočega prinesli. Vendar pa ta dva ni spravila pijača v večnost, ker bila sta oba poštena moža; jeden celó cerkveni ključar. „Čujte ker ne veste ne dneva, ne ure.“

K sklepu naj še omenim podobarja g. Jožefa Grosel-na, tukajšnjega rojaka.

Imenovani gospod se je podobarstva izučil pri očetu slavnih umetnikov Šubicev. Pozná se, da je imel izvrstnega učenika; kajti dela, ktera je izvršil, to spričujejo. Sicer je njegovo ime do sedaj bilo neznan, ker je delal pri družih mojstrih, n. pr. pri Ozbiču, Zajcu in dr. v popolno zadovoljnost.

Tukaj pa izdeluje angelja, križ objemajočega; zares prelepo delo je to. Poleti ga bode marsikdo občudoval na grobu sestre g. župnika Mesarja v Bohinji. V Selcih pa bo za eden teden ali kaj, na ogled postavljen.

Kogar bi toraj slučajno pot v Selca nanesla, si lahko ogleda podobo, ter tako sam sodbo izreče o delu. Kdor bi imel kaj enacega v delo dati, naj se obrne kar do njega samega; smem ga zagotavljam, da mu ne bo žal.

Iz Vinice, 30. decembra. Žalostnim srcem. Vam naznanjam tužno vest, da je danes, 30. decembra, ob 7. uri zjutraj č. g. Rajko Kalan, administrator na Vrhu previden s sv. zakramenti za umirajoče v Gospodu zaspal.

Ranjki je bil rojen 26. januarja 1836. v Loki, v mašnika posvečen 26. julija 1859. Služboval je (kar je meni znano) za kaplana: v Vipavi, Kolo- vatu, na Vremeh, na Vačah, v Kamniku, Doljenji vasi, Podzemlji in v Šmariji, bil potem 3 leta župnik na Robu in od 10. avgusta 1875 administrator na Vihu, kjer je bil ob jednem pomožni ljudski učitelj od 1. junija 1878 do smrti.

Pokojni je bil marljiv delaveč v cerkvi in v šol. Meseca decembra p. l. lotila se ga je zlate- tenica in se je peljal po težavni poti 9. decembra v Črnomelj k dravniku zaradi bolezni. K nesreči sme imeli od 9. do 11. decembra tukaj najhujše vreme, sneg je bil debel, da ga stari ljudje takega ne pomnijo, toraj grozno težavno popotovanje in vrh tega je to, da ljudje tukaj cest ne kidajo, ampak sneg v miru počiva. V taci težavah je bolni gos- pod komaj prišel 11. decembra zopet na Vrh nazaj. Vkljub bolezni je še delal, kolikor mogoče, celó 20. decembra na kvaterno nedeljo je še maševal, ali potem se je moral vleči, ker se je bila zlatenica še vodenica pridružila. 24. dec. je bil s sv. zakra- menti previden in danes rešen hudih zemeljskih muk.

Želel je pač priti, zlasti vlani, na kakošno bolj primerno župnijo, ali previdnost Božja je drugače odločila. Tistih ur, ki jih je preživel pri č. g. M. Povšetu, župniku v St. Jurji, o priliki 25letnice ni mogel prehvaliti, kakor tudi navdušenosti St. Jur- čanov, ki so tako požrtovano slovesnost povzdigovali. Gospod je bil priljuden, postrežljiv in odkrito- srčen. Sosedje ga bomo težko pogrešali in mislim, da zlasti tudi župljani na Vrhu, kjer je vse vodil v cerkvi, šoli in županiji.

Priporočujem ga v pobožno molitev vsem č. gg. sobratom, zlasti njegovim č. sošolcem in obči- nam, kjer je bil nekda v duhovnem pastirstvu.

Domače novice.

(Šenklaška cerkev) že ni bila kmalu tako polna, kakor letos na sv. Silvestra popoldne, pri škofovi pridigi. Vse je hitelo tje, da slišijo duhovitoga govornika, ki si je izvolil govoriti o glasu naše vesti in o njegovem vplivu na nas. Po pridigi ki je celo uro trajala imel je stolni prošt mil. g. Zupan lita- nije in zahvalno pesem. Cerkev je bila sijajno raz- svitljena.

(Slovensko gledališče.) V torek 5. januarja igralo se bode: „Trnje in lator“, drama v dveh dejanjih, in „Kdor se poslednji smeje“, gluma v enem dejanji. — Pri tej predstavi sodelovala bo- deta gospica Mat. Nigrin-ova iz Beligrada in gospod Borštnik, kateri je na božičnih počitnicah, iz gledališnega konzervatorija v Beču.

(Silvestrov večer) v Ljubljanski čitalnici je bil kakor navadno vsako leto jako mnogobrojno obiskan in so bili odlični gostje ondi zbrani prav židane volje do konca.

(„Sokol“) ima svoj redni občni zbor v sredo, na ss. treh Kraljev dan, ob 10. uri popoldne v go- renji dvorani Ljubljanske čitalnice, kterege naj se člani v velikem številu vdeležiti izvolijo. Na dnevnem redu je nagovor predsednika, sporočilo tajnika in blagajnika, posamični predlogi, nasviti in razgovori ter volitev novega odbora.

(„Jezičnik“) Knjiga Slovenska v XIX. veku. A. Spisal J. Marn. XXIII. leto. V Ljubljani 1885. 8. str. 94. — Te učencem in učiteljem, pa tudi vsem, katerim je v čislh slovensko slovstvo, jako znamenite knjige je nekaj odtiskov à 60 kr. (po pošti 65 kr.) na prodaj v Katoliški Bukvarni. O priliki povemo kaj več o tem letniku.

(Božičnica), ktero so priredili rokodelski po- močniki katoliškega društva na novega leta večer, je gledé petja in govorov izvršila se na občno za- dovoljnost. Pozdravila nas je najprej običajna „bo- žična“ pesem, ki jo vsako leto zopet radi slišimo, ker je po vsebini in napevu tako primerjena temu svetemu veselemu času. Enako je družbinska pesem „Danes podajmo si roko“ tako tesno z družbo skle- njena, da jo sme ponosno pri vsaki slavnostni priliki ponavljati; prvotne besede je zložil sam začetnik katoliških rokodelskih družb, slavni Kolping. Tudi one dve pesmi, ki nam jih je bil vspored naznanil, „Oj ti planinski svet“ in „Moj dom“, ste se lepo in krepko slišali, zlasti se je v prvi odlikoval — solo. Č. g. predsednik Gnjezda je v primernem nagovoru društvenikom pa pričujočim vsem dobro kazal, kako si pridobivajmo vsak v svojem stanu zaželene notranje zadovoljnosti. Tudi deklamacije so bile z živahno pohvalo sprejete. Veseloigra „Hišnik v zadregi“ je vzbudila dokaj smeha pri občinstvu, ktero je radostno pritrjevalo posebno dobrovoljnemu sklepu, naj bi se vže postavila lastna hiša tolikanj potrebni družbi rokodelskih pomočnikov. Prem. knezoškof so bili namenjeni počastiti družbo, a bili so zadržani; počastili pa so jo stolni župnik preč. g. Urbas, kan- onik Kulavice, nekteri duhovniki, pa mnogi zavetniki društveni s svojimi rodbinami. — Tombola pri obilni in živahni vdeležbi je sklepala to prijetno, zares ve- drilno zabavo. Častitamo družabnikom, da poleg telesnega dela, s katerim se mora vsaki iz med njih dan na dan od zore do mraka trdo vkvarjati, še dušnemu razvitku toliko vnemo naklanjajo, da morejo tudi na tem polji pokazati take vspehe. Želimo, da bi jih že skoraj videli in slišali v lastni hiši; to bi bilo še le veselje! Da bi jo lo že skoraj imeli!

(Silvestrov večer pevskega društva „Slavec“) je bil še precej dobro obiskan, da so se veliki pro- stori „Tavčarjeve“ gostilne skoraj da napolnili. Spored pričel se je še le okolo 9. ure, vzrok temu je, ker ob delavnikih niti občinstvo, niti pevci ne morejo dela ustaviti, kedar komu drago. „Straža na Više- hrad“ se je dokaj dobro pela; deklamacija „Pisarjev sin“ od Stritarja je lepo in dobro prednašala slo- venskemu občinstvu znana na gledaliških deskah, g. Vrtnikova, za kar je tudi obilo hvale žela. „Po- potno“: „Danes tukaj jutri tam“, so tudi „Slaveci“ dobro peli. „Solzo“, tenorsolo, je gosp. J. Pavšek kaj dobro prednašal in bil od občinstva z roko- ploskom pohvaljen. Kocijančičev: „Njega ni“ z ba- riton-solo, g. Perdan, je občinstvu tudi dobro do- padel. Venec večera pa so bile Vašekove tenor-sole: „Kaj od mene proč oko“, „Da ne smem si ukazala“ in „Drug ti je v skrbno nastavljen mreže“, ktere je pel slavni tenor g. Ivan Meden, kakor vselej tudi ta večer prav izvrstno, kar se mu je tudi občno pohvalno izražalo in jih je tudi ponavljal z svojim lepo donečim glasom. Smelo smemo trditi, da se na daleč ne najde tako spretnega in izvrstnega tenorista. Bachova „Romanca“ za rog s spremljevanjem z glasovirom je žalibog radi nepravilno uglasbenega glasovira morala izostati; tudi komično berilo je iz- ostalo iz nam neznanega vzroka. Namesto teh dveh točk je pa pel „Slavec“ primerno pesen „Na ples“. Razingerjev zbor „Za goro solnce mi zahaja“ je tudi občinstvu dopadel. — Za tem pa se je vršila prva tombola, ktera je imela dokaj lepih dobitkov. O polu

noči pa je nastopil celi zbor, gosp. predsednik A. Jeločnik se je v imenu celega društva zahvaljeval občinstvu za dane mu simpatije v obče, prijazno podporo in tudi nadalje upa, da bode še občinstvo podpiralo društvo „Slavec“; kot posebno zaslugo društva pa omenja g. pevovodja S. Stegnarja in izvrstnega tenorista g. Iv. Medena, ktera sta bila vedno društvu naklonjena in pripomogla, da društvo stoji na lepi stopinji. Potem pa želi in voši vsem navzočim srečno novo leto, da bi se vsi dokaj let veselo zabavali in da bi ljubi Bog vse prijatelje podpornike zdrave in zadovoljne ohranil. — Po polu noči je bila druga tombola, ker je bilo dobitkov okolo 100, so se razdelili na drugi tomboli; omeniti moramo tudi, da so vse dobitke poklonili prijatelji petja in društva radovoljno, za kar jim najsrčneja hvala. Po tej tomboli pa se je pričel ples. Le eno željo moramo odboru še izreči, in ta je: da naj bi se za take zabave v bodoče nikoli ne pozabilo za kak komičen prizor, kar je našemu občinstvu jako dopadljivo in priljubljeno. — r.

(Dnevni red X. seje deželnega zbora kranj- skega), 4. januarja 1886 ob 10. uri popoldne. 1. Branje zapisnika o IX. deželnozborni seji dne 22. dec. l. 1885. — 2. Naznanila deželnozbornega predsed- stva. — 3. Poročilo deželnega odbora z načrtom zakona, da se dovoli mestni občini Ljubljanski pre- vzeti poročstvo za uovo mestno hranilnico. (Priloga 44.) — 4. Ustno poročilo finančnega odseka o pro- računu deželne Slapsko vinarske in sadjarske šole za l. 1886 (k prilogi 17/C). — 5. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu za l. 1886 in ra- čunskem sklepu za l. 1884 deželno-kulturnega za- klada (k prilogi 3.). — 6. Ustno poročilo finanč- nega odseka o § 4. letnega poročila, gledé deželnih podpor. — 7. Poročilo gospodarskega odseka o § 3. B. IV. letnega poročila, gledé sredstev zoper žganjepivstvo. Priloga 43. — 8. Ustna poročila fi- nančnega odseka: a) o prošnji šolskega odbora obrtni nadaljevalni šoli v Ljubljani za podporo; b) o prošnji predstojništva „Ljudske kuhinje“ v Ljub- ljani za podporo; c) o prošnji gimnazijskega rav- nateljstva v Kranji za podporo revnim dijakom; d) o prošnji društva v podporo modroslovcev na c. kr. Dunajskem vseučilišči za podporo; e) o prošnji Kristan-a Karola, delovodnika v prisilni delalnici, za remuneracijo; f) o prošnji učiteljev okraja Radolj- škega za zboljšanje dohodkov; g) o prošnji učiteljev Kranjsko-Loško-Tržiškega okraja za zboljšanje dohodkov; h) o prošnji učiteljev Litjskega okraja za zboljšanje dohodkov; i) o prošnji učiteljev Lo- gaškega okraja za zboljšanje dohodkov; k) o prošnji učiteljev Postojnskega okraja za zboljšanje dohodkov. — 9. Utemeljevanje samostalnega nasveta g. po- slanca Otona Detele, zadevajočega načrt zakona o cestah na Kranjskem. (Priloga 45.) — 10. Ute- meljevanje samostalnega nasveta g. poslanca dr. Poklukarja, gledé osnovanja vodne komisije. — 11. Gospodarskega odseka poročilo o § 6. marg. št. 53. letnega poročila, gledé železničnih tarif. (Priloga 46.) — 12. Gospodarskega odseka ustno poročilo o § 3. B. I. letnega poročila, o dednem pravu na kmetih in o kmetijskih domovih. — 13. Gospodar- skega odseka ustna poročila: a) gledé uvrstenja ob- činske ceste Videm-Zdenjškavas med kantonske ceste (k prilogi 33.); b) o prošnji občine Brusniške zavolj uvrstenja neke občinske ceste med kantonske ceste; c) o prošnji občine Črnomaljske zavolj uvrstenja cestnih črt Ljubljana-Žužemberk-Črnomelj med de- želne ceste; d) o prošnji okrajno-cestnega odbora Ribniškega za uvrstenje okrajne ceste Kočevje-Ljub- ljana, odnosno Kočevje-Rakek med deželne ceste; e) o § 3. marg. št. 6. letnega poročila, gledé vo- dovoda v Šmariji; f) o prošnji občine Blejske in Gorjanske zavolj podpore za napravo neke ceste; g) o prošnji soseske Grobše v Postojnskem okraji zavolj podpore za gradnjo neke škarpe. — 14. Upravnega odseka ustno poročilo: a) o 9. marg. št. § 1. letnega poročila o deželnega odbora de- lovanji; b) o predlogu g. poslanca Kluna o prena- redbi 13. in 15. zakona z dne 29. maja 1884, in o predlogu g. poslanca Šukljeja o pregledanji vo- lilnega reda za vojvodino Kranjsko; c) o prošnji občine Železniki, da bi se v okom prišlo pomanj- kanju zdravnikov na kmetih. — 15. Poročilo fi- nančnega odseka o proračunih deželnih dobrodelnih naprav za l. 1886 (k prilogi 17/B.). — 16. Ustno poročilo finančnega odseka o § 8. marg. št. 1—14. letnega poročila „šolstvo“. — 17. Ustno poročilo peticijskega odseka: a) o prošnji Franca Zalarja, pomožnega uradnika v bolnišnici; b) o prošnji Fri-

derika Drenika, pomožnega uradnika pri deželnem računovodstvu, da se jima pregleda prekoračenje normalne starosti.

(V dekliski sirotišnici) je bila 28. decembra prav prijazna božičnica. Veče in manjše deklice so prav spretno reševale svojo nalogo; enako lepo je bilo petje. — Jutri, 3. januarja, se bode slovesnost ponavljala.

(V zastavnici) tukajšnje hranilnice prodajale se bodo v ponedeljek, 4. januarja, predlanskem mesecu oktobra zastavljene reči, ktere do sedaj niso bile rešene ali pa vsaj prepisane.

(Na četverorazrednici Metliški) razpirana je služba tretjega učitelja z letno plačo 450 gold. stalno ali pa tudi provizorično. Prošnje do konec januarja 1886 c. kr. okrajnemu šolskemu совету v Černomelj.

(„Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ v Šent-Vidu nad Ljubljano) bode imelo v nedeljo po ss. treh Kraljih, t. j. 10. januarja 1886, točno po krščanskem nauku redni občni zbor v društvenih prostorih. — Spored: 1. Nagovor. — 2. Letno poročilo tajnika in blagajnika o društvenem premoženju. — 3. Izkaz knjižničarja o oskrbovanju društvene knjižnice. — 4. Prijateljska posvetovanja o občnih koristih društva in o tem, kako bi se dalo društvu izdatno pomagati k napredku.

(Duhovske spremembe v Tržaški škofiji.) Preč. Jan. Kavalič je postal župnik v Škedenji. — Č. g. And. Kranjec je prestavljen iz Dutovelj za duh. pom. k sv. Jakobu v Trst; v Dutovlje pa gre Č. g. Ant. Kuhn.

Današnje številko „Slovenca“ poslali smo esem dosedanjim naročnikom in prosimo vse tiste gospode naročnike, kteri naročnine še niso ponovili, da to izvolijo nemudoma storiti.

Razne reči.

— Koliko ljudi je moralo umreti, da so skrpali ameriksanske države. To je preračunal statistik J. W. Kirkley še le sedaj, ko je preteklo že 20 let, v pisarnici generaladjutanture v Washingtonu s pomočjo desetih uradnikov pri tem uradu. Prešteli so, da je padlo pri zvezni vojski viših častnikov 9583, nižih častnikov in prostakov, ki so se hojevali za unijo 349.913, skupaj toraj 359.496. Število vojakov, ki so pa v ječah umrli v južnih državah, je bilo 29.498. Kake smrti je umrlo teh 359.496, vidi se iz naslednjega pregleda. Na vojski jih je padlo ali za ranami umrlo častnikov 6205, prostakov 103.673 = 110.068. Za boleznimi častnikov 2795, prostakov 221.791 = 224.580. Bolezen jih je toraj več vzela, kakor meč. Kolikor jih je še razun teh v vojski življenje izgubilo, umrli so ali da so vtopili ali bili umorjeni, ali so se sami umorili, ali so bili za kazen vstreljeni, ali so umrli iz kterega koli vzroka. Največ jih je bilo iz države Novi Jork 46.534, zatem iz Illinois 32.886, Ohio je izgubilo 32.764, Pensilvanija 28.240, Indiana 25.363, Missouri 13.553, Michigan 13.294, Java 12.295, Masahusetts 12.078, Wisconsin 11.590. Po številu prebivalstva največ država Illinois. Koliko jih je na jugu padlo, niso prešteli, a gotovo jih je bilo toliko, ako ne več. Ta vojska je pobrala tedaj nad pol milijona ljudi.

Telegrami.

Celovec, 1. januarja. Deželna postava za pobiranje 20% doklade na užitino od mesa, vina in mošta za deželne potrebe je dobila najvišje potrjenje.

Paris, 1. januarja. Grevy je Bristonovo odpoved sprejel in je Freycinetu naročil, da naj sestavi nov kabinet.

London, 1. januarja. Proklamacija namestnega kralja objavlja, da je Birma odslej na dalje del indijskega cesarstva in se je britanskim uradnikom izročila v upravnishvo.

Zahvala.

Milostljivi gospod knez in škof dr. Jakob Missia je blagovolil povodom novega leta izročiti mi sto goldinarjev za tukajšnje uboge.

V imé obdarovanih revežev bodi tu javno najtoplejša zahvala izrečena velikodušnemu dobrotniku. V Ljubljani na novega leta dan 1886.

Župan: Grasselli.

Umrli so:

V bolnišnici:

27. dec. Barbara König, konduktarjeva žena, 38 let, jetika. — Franc Kastelic, dninar, 28 let, jetika.

28. dec. Franc Srovec, delavec, 66 let, Marasmus.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tuji.

30. in 31. dec. in 1. jan.

Pri **Matiču**: Theimer, trgovec, z Dunaja. — J. Komljanec, profesor, iz Kočevja. — Del Nenero, zasebnik, iz Ljubljane. — Arustein, Blau, Oraschnik, trgovci, z Dunaja. — Dr. Adolf Mravlag, c. k. notar, iz Radoč. — Ed. Schwarz, trgovec, iz Gablonza. — Karl Henrich, inženir, iz Budabešte. — Knina, zasebnik, s soprogo, iz Gorican.

Pri **Stonu**: Dr. Curti, zasebnik, z družino, z Dunaja. — Franc Omahen, hišni pos., iz Litije. — Marija Jančar, hišna pos., iz Šmarja. — Dollár, c. k. stotnik, iz Pulja. — Peter Cascutti, zasebnik, z družino, iz Pulja. — Ercin grof Auersperg, zasebnik, s soprogo, iz Vidma.

Pri **Bavarskem dvoru**: Šimen Peppert, Janez Unterstab, živ. trg., iz Süngeberga.

Pri **Južnem kolodvoru**: Karl Heinrich, inženir, iz Budapešte. — J. Ramor, lesni trg., iz Tirolov. — Liza Panzer, hišinja, iz Kamnika. — Kattauer, strojevodja, z družino, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: F. Trevan, organist. — L. Sešin, sedlar, iz Ljubljane. — Ignacij Müller, iz Ljubljane. — Franc Polančič, zasebnik, iz Maribora. — Janez Aleš, zasebnik, iz Ljubljane.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 58 kr., — domača 6 gl. 92 kr. — Rž 6 gl. 28 kr. — Ječmen 4 gl. 78 kr. — Ajda 5 gl. 60 kr. — Proso 6 gl. 44 kr. — Turšica 5 gl. 44 kr. — Oves 3 gl. 62 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

2. januarja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 85 kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 05 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	873 " — "
Kreditne akcije	301 " 40 "
London	126 " 10 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 99 "
Ces. cekini	5 " 96 "
Nemške marke	61 " 95 "

Bolezni vsake vrste, posebno pa bolehní živci, epilepsija, slab želodec, zvonjenje in trganje po ušesih, slab posluh, bolezen v glavi, migrena, bledica in hromost ozdravljajo se na slavnoznani zasobni kliniki „Freisa“ v Solnogradu. Pri bolnikih, ki so bolehní na pljučih in pri nadušljivih dosegli so se ondi že v štirih tednih čudoviti vspehi. Kdor želi več zvedeti, obrne naj se na omenjeno kliniko in priloži marko za odgovor. (7)

Prave garantirane
voščene sveče
in
voščene zavitke
priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem
po najnižji ceni
Oroslav Dolenc,
svečar v Ljubljani.

Čudež obrtnije!!
so najnovejše izvrstno urejene (5)
ure na nihalo in bitje,
ki se ponoči svetijo in veljajo
le 3 gold. 75 kr.
imajo po dve uteži ter bijejo pol ure in ure.
Okvir jim je prekrasen iz ponarejene orehovine, izdolben, kazališče prekrasno in napojeno s c. kr. priv. svetilom, ki se ponoči sveti kakor mesec, da ni potreba luči, kdor ravno želi na uro pogledati. Za dobro svitlobo sem porok, na kar se pismeno zavežem. Ravno tako jamčim, da bo dobro šla. Jaz sam sem izumil te ure in jih zarad tega tako poceni prodajam, ker jih imam še več sto v zalogi pa — denarja potrebujem. Ure so poprej trikrat toliko veljale. Vsaka ura ima napisano besedo „Patent“.
Razpošiljajo se proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovini v
tovarni blestečih ur na nihalo
Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.
J. H. Rabinovics.

Priznано nepokvarjene izvrstne
voščene sveče
izdelujejo (2)
P. & R. Seemann v Ljubljani.

Času primerna slovstvena novost!

Slavnoznana Herder-jeva knjigarna v Freiburgu izdala je v drugem pomnoženem natisu knjigo:

Joseph II.

Characteristik seines Lebens, seiner Regierung und seiner Kirchenreform.

Mit Benützung archivalischer Quellen.

(3) Von

Sebastian Brunner.

Zweite, mehrfach ungearbeitete Auflage. 252 Seiten, 8°.

Knjiga obravnava, kolikor mogoče vse natančno ter nam v čisti luči podaja življenje cesarja Jožefa II. in njegovega časa. Kdor se hoče z njim natančneje seznaniti najde v tej knjigi bogato zbirko vseh njegovih dejanj in nehanj, ki so zgodovinsko dokazani.

Cena mehkovvezani knjigi je 1 gl. 24 kr., trdo vezani pa 1 gl. 55 kr., po pošti 10 kr. več, ter jo prodaja

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Naročila na

„Theologisch - praktische Quartalschrift“,
ki v Lincu na leto v 4 zvezkih izhaja,
in to v sredi januarja, aprila, julija in oktobra,
sprejema podpisana katoliška bukvarna in dotične knjige, takoj ko so izišle, naročnikom razpošlje po pošti franco. Naročnina znaša za celo leto le 3 gl. 50 kr. in jo sprejema

„Katoliška Bukvarna“
na Stolnem trgu št. 6.

Ravnokar je izšla ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani** knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(21) **IVAN BELEC,**
župnik.

Knjiga obsega 9 pol v osmerki. — Cena ji je 25 kr., po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi enajsto brezplačno.

Dr. Kiesov
izumil je staroslavno in vednoveljavno
Augsburško esenco življenja,

která je posebno dobro domače zdravilo za bolezní v želodcu in vse druge iz tega izvirajoče neprijetnosti, kakor so: če človeka glava boli, če se nu ne ljubi jesti in piti, če ga slabost napadajo, če slabo prebavlja, če se nu zapira, če ga peče gorečica ali če ima krč v želodcu, če se mu dela zgaga, če je hipohonder, če ima zlato žilo. Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grizli in koleri. (3)
Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

Že 50 let
na Dunaji obstoječa, sloveča velikotrgovska hiša
„pri dobrem pastirju“
(„zum guten Hirten“), (4)
poprej
Vinko Strohschneider
na Dunaji,
I., Rothenthurmstrasse 14,
razprodaja svojo zalogo
pravega Brnskega
suknenega blagá
iz ovčje volne
v kosovih, ki za vsako obleko za gospode zadostujejo, in to za suknjo, hlače in telovnik, v vseh barvah posebno trdnih po sledečih silno nizkih a stalnih cenah:
II. vrste za celo obleko po 3 gl. 50 kr.
I. " " " " " 4 " 50 "
Uzorec ne moremo razpošiljati, pač pa se zavežemo s tem javno, da sprejmemo brez ugovora nazaj, kar bi ne ugajalo.
Blago razpošiljamo, ne da bi zavoj kaj računili, proti predplači svote ali pa proti povzetju.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.